

Tóth Zoltán lassan tíz éve készít gitárokat, Amarant gitárokat. A hangszerkészítő a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Hangszerészképző Iskolájában végzett, első gitárját a híres művész, Szekeres Tamás használja. Műhelye ma már a világ számos pontján ismert és egyre népszerűbb. Nem csoda, hiszen az ott dolgozók fő alapelve a minőség, valamint, hogy vevőik nem csak hogy elégedetten távozzanak az üzletből, de még garanciális problémáik se legyenek a hangszer használata közben.

**KAGYLÓKKAL IS DÍSZÍTHETI
HANGSZERÉT!**

A gitárkészítés művészete

Egy új mesterhangszer készítése a mai világban tökéletes korszerűtlenség. Modern korunkban ha valaki olyan terméket állít elő, aminek az élettartama több, mint három év, az pillanatok alatt csődbe megy. Egy hangszer azonban minimum évtizedekre, optimális esetben évszázadokra terveznek. Lássuk be, ez így teljes csőd lenne, ha az előadóművészek nem találnának valami megfogalmazhatatlan egyéniséget a mesterhangszerekben. Így aztán, amióta világ a világ, elhivatott hangszerkészítőre mindig szükség van – mondta Szerényi Béla, a Magyar Hangszerész Szövetség elnöke az AMARANT & STAGESHOP Hangszer-Műhely-Galéria munkatársairól, alapítóiról. A cég 2005. januártól működik mint hangszerbolt és szerviz, elsősorban a gitárosok szolgálatában. A műhelyben Tóth Zoltán személyre szabott akusztikus és elektromos mestergitárok építésével foglalkozik. Kedvenceik a régi, legendás modellek és ezek modern igényekhez igazított változatai. Emellett vállalják egyéb akusztikus, illetve elektromos pengetős és vonós hangszerek készítését is. Hangszereiken hagyományos szerszámokkal, kézi munkával dolgoznak. – Elsődleges szempontunk, hogy a megrendelő egyéni kívánságainak figyelembevételével olyan instrumentumot alkossunk, amely a zenész igényeit egy életre kiszolgálja. Éppen ezért lehetőség nyílik személyes anyagválasztásra, a modellek, formák testreszabására, folyamatos konzultációra – mondta el lapunknak Tóth Zoltán gitárkészítő, aki Galambos Ernő kollégájával álmodta meg a budapesti Mária téren található műhelyt és üzletet.

– Tóth Zoltán gitárkészítőt kérdezem, mióta foglalkozik hangszerkészítéssel?

– Érettségi után, 1998-ban egyből a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem hangszerészképző szakára mentem. Az iskolában havonta 2–3 napot töltöttünk, leginkább a műhelyekre összpontosítottunk, ahová ki voltunk osztva napi 8 órás munkavégzésre. A legnagyobb kihívás a megfelelő műhely megtalálása volt, amit az iskola elismer, és amely ad befogadónyilatkozatot és vállalják az oktatást. Engem mindig is a gitárkészítés érdekelt, de abban az időszakban arra nem volt lehetőség. Egy hely volt, de ott nem volt lehetőség számomra. Így vonós-pengetős szakmán belül maradván, különböző hegedű- és nagybőgőkészítő műhelyeket végigjárva, én Guminár Tamáshoz kerültem, aminek nagyon örültem, hiszen ő hegedűviszonylatban itthon és külföldön is elismert. Az iskola elvégzése után is ott maradtam két évig. Ezután tudtam önálló műhelyt nyitni közösen Galambos Ernő kollégámmal 2005-ben. Egyébként 2001-ben végeztem el az iskolát.

– Honnan jött az ötlet, hogy gitárokat szeretne készíteni?
– Én 11–12 éves koromtól gitároztam, tehát magával a hangszerrel a kapcsolat megvolt. A gimnázium éveiben, amikor lehetett, bejártogattam hangszerkészítő műhelybe fülelni és szétnézni nyári munka jelleggel. Alkalmasszerűen még most is játszom otthon. Innen ered, hogy gitárokat szerettem volna készíteni.

– Mikor készült el az első hangszer?
– Még 2001-ben, amikor befejeztem az iskolát. Saját magamnak szerettem volna készíteni Deme Tamás kollégámmal együtt, de végül Szekeres Tamás gitárművészhez került az a darab.

– Mennyi idő alatt készült el az első gitár?
– Az első gitár körülbelül másfél évig, hiszen munka időn kívül, szabadidőnkben készítettük. Többféle variációt kipróbáltunk, mert kísérletezni kellett. A tiszta munkaidő egyébként másfél-két hónap lehetett.

– Hány gitárt készített eddig?
– Az évek során körülbelül 15–20-at.

– Hogy találták ki, hogy saját üzletük legyen?
– Az üzlet alapkonceptióját az adta, hogy kollégám, Galambos Ernő színpadtechnikai körökben mozgott. Ő

Kagylóval
is díszítik a
gitártesteket, ami
méregdrága.

ÍME NÉHÁNY PÉLDA A HANGSZEREIKBŐL:

NAGY TESTŰ JAZZGITÁR

A hangszer Robert Benedetto Manhattan modelljének másolata, elkészítésében jelentős részt vállalt Adonyi Iván. Készítéskor nagy hangsúlyt fektetnek a hangot nagyban befolyásoló tényezőkre – gerendák méretezése, tető- és hátvastagságok, plasztikák – saját szájízük szerinti kialakítására, míg a hangszer külseje gyakorlatilag teljesen megegyezik a másolt modellel. Komolyabb formai áttervezést csak az f-nyílásoknál alkalmaztak, de itt is fontos volt, hogy az eredeti f-ek stílusával megegyezzenek az újak. A hangszer különlegességét hangsúlyozza, hogy az általánosan használt műanyag szegélyek helyett – csakúgy mint minden hangszerükön – ezt is habos juharból készítették, illetve a lakkozásnál Adonyi Iván saját receptjéből főzött olajlakkot használtak.

ATROX

Első gitárjuk, egyben saját tervezésű egyedi formájuk. A cél egy, a modern, nagyrészt instrumentális gitárzenében kiválóan használható hangszer megtervezése volt, mely formavilágát tekintve figyelemfelkeltő, ugyanakkor letisztult, egyszerű. Ízig-vérig rockgitár, testen átmenő habos juharnyakkal, mahagónitesttel, khayatetővel rendelkezik. Szekeres Tamás tulajdona.

EXP 7

A közkedvelt explorerforma alapján, saját ízlésük szerint tervezett héthúros hangszer. A test mahagóni, juhar átmenő nyakkal, lakkozott ében fogólappal. Érdekessége a megrendelő igénye szerinti saját tervezésű és egyedileg elkészített finomhangolókkal ellátott fix húrláb, mely lehetővé teszi a használata a jobb hangolás megtartása végett.

ebből a világból került ki, és van egy profi zenész múltja is. Most is a MÉZ zenekar gitárosa. Részéről az indította be ezt a dolgot, hogy szeretett volna egy igazán komoly, fémhúros akusztikus hangszert vásárolni, de erre itthon nem volt igazából lehetőség.

Végül talált egy cseh manufaktúrát, akiknek ár-érték arányban kifejezetten jó hangszereik vannak. Így apránként elkezdett hozni a cégtől hangszereket, amiket aztán bizományokban leadott. Így ismerkedtünk mi is meg, mivel akkor én is egy ilyen üzletben dolgoztam. Nekem már akkor folyamatosan azon járt az eszem, hogy miként lehetne saját műhelyt nyélbe ütni, mikor is találkoztak az elképzeléseink.

– Milyen koncepcióval indultak el?

– Olyan termékekkel szerettünk volna foglalkozni, és egy olyan kiszolgálást létrehozni, ami a profi zenészeket célozza meg, de ez nem azt jelenti, hogy aki hobbista vagy teljesen kezdő, ne jöhetne be ide. A termékpaletta csak minőségi és magasabb árkategóriás termékekből kerül ki. Úgy mondhatnám, hogy amit Ernő és az ő zenészbárta, ez a profi kör is szívesen használnak színpadon.

Tudják, hogy jó minőségű, megbízható, megfelelően beállítható. Az olcsó tucattermékek minél gyorsabb, minél több eladása sose vonzott. Számomra legalábbis mindig nagyon fontos volt, hogy amit eladok, azt mindig úgy

Gitáron éppúgy előadhatók klasszikus darabok, mint napjaink modern popzenéi, sőt a rock például elképzelhetetlen lenne a hangszer megléte nélkül.

adhassem el, hogy ne kelljen semmit elhallgatnom a vevőink elől és tudjak tükörbe nézni. Ne legyenek garanciális problémák sem.

– Milyen hangszereket árúszítanak és készítenek?

– Mi kifejezetten a fémhúros akusztikus gitárral, köznyelven a westerngitárral kezdtünk el foglalkozni. Ez hozott azután magával más olyan termékeket, amik ebbe a körbe tartoznak. Ilyenek például az akusztikus gitárokhoz való erősítők, különböző kiegészítők, speciális húrokkal, amiket Angliában kézzel tekercesznek, speciális elektronikák, amelyek akusztikus hangszer erősítésére vannak kifejlesztve. A boltban vannak még elektromos gitárok, hangszedők, húrok, sorolhatnám...

– Mi a különbség a kézzel készített és a gyári hangszerek között?

– Mint amikor az ember bemegy egy üzletbe és vásárol egy öltönyt, vagy pedig elmegy a szabóhoz, kiválasztja a megfelelő anyagot, amiből úgy varrják meg, hogy azt szinte ráöntik. Hasonló egyéni kialakításra van szükség nálunk is. A gyárnál az árképzést főleg a marketinghátter határozza meg, ott nem a faanyagot és a munkát kell megfizetni, hanem a márkanévét és a reklámot. Mi az elképzelésünket úgy alakítottuk ki, hogy az áraink a gyári felső árkategóriával nagyjából megegyezőek legyenek. Nem látom értelmét annak, hogy ötmillió forintot kérjek egy gitárért, de nem adhatom olyan olcsón sem, mint egy koreai, indonéz vagy más tucathangszert. A teljesen egyedi igények kielégítésére specializáltuk magunkat, lényegében a hangszereink nagy része egyedi megrendelésből készül.

– Mennyibe kerülnek a gitárjaik?

– Félmillió forinttól indulnak a hangszereink, de ez igényfüggő, illetve függ attól is, hogy milyen a fa vagy milyen a díszítés. Eleve a fa alapanyagok nagy részét itthon nem lehet beszerezni, ha rendelék egyet, például az Egyesült Államokból, az eleve egy horror összeg. Összehasonlításképpen egy új Gibson Les Paul Standard gitár alapmodell listaáron 7–800 ezer forint. Még így is magasabb, mint a miénk.

A GITÁRKÉSZÍTÉS FOLYAMATA

Sokféle formájú, húrozású, működési elvű gitár létezik, de változatosságuk ellenére bizonyos vonásaikban megegyeznek. A gitár minden esetben rendelkezik egy hangszertesttel, valamint egy ebből kiinduló nyakkal, aminek végén a hangszer feje található a hangolókulcsokkal. A gitár húrjai a nyereg és a húrláb között feszülnek, közel a nyakon végighúzódo fogólaphoz, melyen érintők sorakoznak.

A gitár a pengetős hangszerek csoportjába tartozó hangszer. Megszólaltatása pengetővel, illetve ujjal történik. Általában hat húros, ezek hangolása H-E-A-D-G-C'.

HÁROM ALAPVETŐ NYAKILLESZTÉSI TÍPUS VAN:

1. Átmenő nyakas konstrukció, ahol a nyak végigmegegyezik a test egész hosszán.
2. Csavarozott nyakú (pl. Fender gitár).
3. Ragasztott nyakú modell, ahol a testbe beragasztják a nyakat (pl. Gibson Les Paul).

GYÁRTÁS:

- A nyak és a test külön-külön elkészíthető.
- Nyaknál: megvan a nyakdarab, a fej, a fogólap, amit körbeszegélyezünk, be van vagdosva az érintők helye. A kettő össze van ragasztva. Közben bekerül egy fémpálca, amivel a nyaknak a görbületét lehet állítani, hogy különböző vastagságú húrokat lehessen beilleszteni, vagy ha a páratartalom-változás hatására elmozdul, akkor lehessen korrigálni rajta.
- Fogólap, fejforma kialakítása, nyakprofil.
- Apróságok: díszcsíkok – igen aprólékos munkával rakhatók be.
- Összeragasztás: nyakat a testtel.
- Végso csiszolás: kifejezetten sok időt és energiát igényel. Súrlófényes megvilágítással lehet a legjobban elvégezni a feladatot.
- Lakkozás: amikor teljesen megvan a hangszer, úgymond fehéren ki van csiszolva, alapozóréteg megy rá és többféle lakk. Az, hogy milyenek, műhelytitok. Mindenki védi a saját, helyesnek vélt elképzeléseit.

Elérhetőségeink:

1011 Budapest, Mária tér 4., tel.: (06-1) 201-5700,

H-P: 10-18 óra, Sz: 10-14 óra, www.stageshop.hu

Radics Márk